

జ్ఞతయోత్ర 2023

కాంగ్రెస్ సైనికుల పంట అందుకు
మెకానిక్ల పంట అందుకు
ఎవుసానికి తప్పదు ఉరి
రైతులకు చావు తప్పదు మర

కాడి వదిలి కాటికి పోవుడే
కచ్చాల పాలై కాష్టంలో కాలిపోవుడే
కాంగ్రెస్ కు ఓటిని ఆగం కావొద్దు
తెలంగాణను ఆగం చేయొద్దు

-మాలోతు సురేష్

91827 77222

హాట్లైన్ ఎలక్షన్ - హాట్లైన్ కేసీఆర్ కాన్వెన్షన్తో
అసెంబ్లీ ఎన్నికల సైపల్ తెలంగాణ
జ్ఞతయోత్ర కు మీ నినాదాలు పంపొచ్చిన
వాట్సాప్ నెంబర్ ఇది.. మీ పేరు
పంపడం మర్చిపోకండి.

• లక్షవరానికి శాపం

నాడు-నేడు

• విహారానికి వరం

ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో తెలంగాణ నందంపై మూకుమ్మడి దాడి జరిగిందనడానికి లక్షవరం నరహస్య పట్టణ గ్రహణమే ఉదాహరణ. కాకతీయ రాజు ప్రతాపరుద్రుడి హయాంలో నిర్మితమైన ఈ అద్భుత సరస్సు కింద సుమారు 8,700 ఎకరాల ఆయకట్టు ఉండేది. ప్రకృతి అందాల నడుమ అక్షయమైన జల సందృష్టితో ఇది అలరారేది. కానీ, అప్పటి ప్రభుత్వాల నిర్లక్ష్య దౌరజీవితం లక్షవరానికి శాపంగా వలనమింది. నరహస్య బాగ్ గులు గాలికొదిలారు. వర్షాటకంగాను చిన్నచూపు మాకారు.

తెలంగాణ అవిద్యారంతో నీటి వెలుపల్లె, నిండు కుండలయ్యాయి. నేడు లక్షవరం మీనీ సంద్రాన్ని తలపిస్తున్నదంటే ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ చొరవ కారణం. 2017లో దా.5కోట్లతో లక్షవరం సరస్సుపై ప్రభుత్వం రెండో తీగల వంతెన కట్టించింది. సరస్సులో ఉన్న రెండో ద్వీపాన్ని మూడో ద్వీపాన్ని అనుసంధానం చేస్తూ 2021లో దా.2 కోట్లతో మరో తీగల వంతెనను ఏర్పాటు చేసింది. సౌకర్యాలూ మెరుగవడంతో వారాంతం వచ్చిందంటే.. పర్యాటక ప్రయులు చలో లక్షవరం అంటున్నారు.

ఫన్టాస్టిక్... చుడువ పొట్లం మ్యానిఫెస్టో

'ఎలా ఉందంటున్నారు? మన మ్యానిఫెస్టో... దుమ్ము దులిపేస్తుంది కదా?'

'జైను సార్... ట్యాంక్ బండ్ దగ్గర ఎక్కడ చూసినా మన మ్యానిఫెస్టో పుస్తకాలే కనిపిస్తున్నాయి. ఎవరి చేతిలో చూసినా ఆ పుస్తకంలోని పేజీలే...'

'ట్యాంక్ బండ్పై మీటింగ్ ఏమీ లేదే... అలా ఎలా?'

'మీటింగ్ కాదు. ట్యాంక్ బండ్ మీద చుడువ చాలా ఫేవరం. చుడువ అమ్మే వాళ్ళకి పొట్లం కట్టేందుకు మన మ్యానిఫెస్టో పుస్తకం బాగా ఉపయోగపడుతున్నది. బనా అదే సంతోషం లెండి'

'అదేంటోయ్ మన హామీలు బాగా లేవా?'

'బాగా లేక పోవడం కాదు, మన మీద నమ్మకం లేదు'

'ఎందుకలా?'

'యాపీపి హయాంలో ఇచ్చిన బడిబాడే ప్రాజెక్టును గుజరాత్ కి తరలించారు. బయ్యారం స్ట్రీట్ ఫ్యాక్టరీ అటాకె క్రియాం. అన్ని రాష్ట్రాలకు జాతీయ ప్రాజెక్టు ఇచ్చి తెలంగాణకు మొండివేయి చూపించారు. నవోదయ పాఠశాల కానీ, మెడికల్ కాలేజీలు కానీ ఇప్పటికీ తెలంగాణ అనగానే మనకు చేతులు రావడం లేదు. ఢిల్లీలో పడేండ్లు అధికారంలో ఉండి ఏమీ ఇవ్వని వాళ్ళం. ఇప్పుడు ఏదో ఇస్తాం అని మ్యానిఫెస్టోలో పెడితే చుడువ కట్టి పట్టానికి తప్ప దేనికి పనికి రాదు అంటున్నారు.'

'దానిదేముందోయ్... ఈ మ్యానిఫెస్టో నమ్మకపోతే కమలం రెండో మ్యానిఫెస్టో విడుదల చేద్దాం.'

ఇదియే బాగుంది. చిన్నప్పుడు వంద రోజులు సినమా వడివే కాలంలో సినమా తన్నేస్తుంది అనుకుంటే, రెండు వారాలు గడిచాక ఇంకో పాటను సినమాలో చేర్చేవారు. అక్కోనే సెటిలర్ సినమాలో ఇలా పాట చేర్చినట్టు గుర్తు

'సరే... జనం నమ్మాలి అంటే కొత్త మ్యానిఫెస్టోలో ఏముందాలో చెప్పు?'

'ఇప్పటి వరకు మనం తెలంగాణకు ఏమీ ఇవ్వలేదు కాబట్టి, ఏమిస్తామన్నా నమ్ము. నమ్మాలి అంటే ఇస్తాం అని కాదు. లాగేనుకుంటాం అని చెప్పాలి.

ఎం లాగేనుకుంటాం?'

'చాలానాడేను గుజరాత్ కు, హైద్రాబాద్ నీటిని ఉత్తర ప్రదేశ్ కు, యాదాద్రిని మహారాష్ట్రకు తరలిస్తాం అని చెప్పాలి'

'కమలం వికసించడానికి సలహాలు ఇవ్వండి, నువ్వేం టోయ్ కర్చుడికి సారథ్యం వహిస్తూనే సూటి పోటి మాటలు అన్న శయ్యుడిలా... అలా చెబుతావేం. ఉపాయం చెప్పు'

'ప్రతి ఒక్క భాతాలో 15 లక్షలు...'

'ఇది పాత ఐడియానే. ఈ మాట చెప్పే కదా... మోడి ఓట్లు కొల్లగొట్టింది.'

'నేను పూర్తిగా చెప్పక ముందే మధ్యలోనే అద్దు తగి లావు. ప్రతి భాతాలో 15 లక్షలు వేస్తామని చెప్పినా ఎవరూ నమ్మరు నాకా సంగతి తెలుసు'

'మరి?'

'పదిహేను లక్షలు వేస్తామని చెప్పడం కాదు. ఎన్నికలకు ముందే ప్రతి భాతాలో పదిహేను లక్షలు చేయాలి. అప్పుడు కానీ మన మాట నమ్మరు. పడేండ్లలో తెలంగాణకు ఏమిచ్చారు అని చూస్తారు'

'అప్పుడు నమ్ముతారు అంటావా?'

'గ్యాజుంటే లేదు. అవకాశం ఉంది. ఏం చేస్తాం... అది మన త్రెడిబులిటీ..!'

■ మురళి

గోదావరి.. జలశోధన

శ్రీరాంసాగర్ టూ సీతమ్మసాగర్ సీఎం కేసీఆర్ అపూర్వ సృష్టి

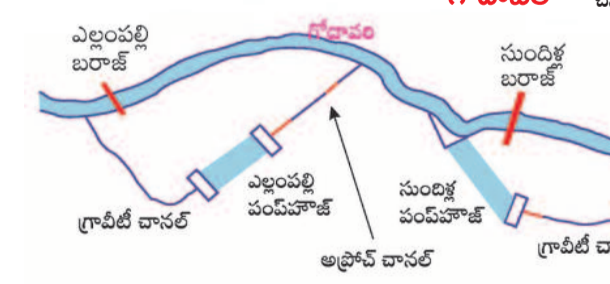
400 కి.మీ సజీవధార • నది గర్భంలోనే 80 టీఎంసీలు వడ్డ చినుకు పట్టణమే.. చచ్చిన వరద వచ్చినట్లే.. దిగువకు జలజలా జారిపోవుడే.. సంధ్యపాలు కావడమే.. నీళ్ల మురిపమూ మూణ్ణాళ్ల ముచ్చలే.. వానలు కురిసిన నాలుగొద్దలే.. గోదారంతా ఎండారే.. ఇది నిన్నటి గతం.. చేదు నిజం..

నేడు గోదావరి తీరమొక జలదృశ్యకావ్యం. ఈ దరి నుంచి ఆ దరికి మధ్యన ఓలలాడుతూ.. ఈ మూల నుంచి చివరి మూల వరకు 400 కి.మీ. తుళ్లడవుతూ.. గోదావరి గుండెనిండుగా కనుచూపు మేర కనువిందు చేసే జలశోధనం.. తీరం లోలోపలే ఒదిగి ఒదిగి పారుతూ మైమలవిస్తున్నది. ఇది కాకతీయుల గొలుసుకట్టు విధాన సూక్ష్మతతో సీఎం కేసీఆర్ ఆవిష్కరించిన అద్భుతం.. పడేండ్ల ఆవరణకు దక్కిన జలఫలం..

... మ్యాకం రవికుమార్

ప్రాజెక్టు	నీటినిల్వ (టీఎంసీలు)	బ్యాకెనాటర్ (కి.మీ)
ఎస్సార్ సీ	90	74
సదర్ మాట్	1.58	17
ఎల్లంపల్లి	20	36
అన్నారం	10.87	32
సుందర్	8.83	31
మేడిగడ్డ	16.17	42
సమత్వసాగర్	6.94	30
సీతమ్మసాగర్ (సాజులో ఉన్నది)	37	115
మొత్తం	191.89	877 కి.మీ.

400 కిలోమీటర్ల పొడవునా.. గోదావరి నది నిజామాబాద్ కందకుర్తి నుంచి ఖమ్మం జిల్లా బూర్గంపాడు వరకు 644 కిలోమీటర్లు తెలంగాణలో ప్రవహిస్తున్నది. సమైక్య పాలనలో నిర్మించిన రిజర్వాయర్లు రెండే. వాటి సామర్థ్యం మొత్తంగా 110 టీఎంసీలు. రాష్ట్ర ఏర్పాటు తర్వాత సీఎం కేసీఆర్ మేధోమ ధనం సాగించి త్రీకారం చుట్టిన కాళేశ్వరంతో గోదావరి రూపురేఖలే మారిపోయాయి. మొత్తంగా 400 కిలోమీటర్ల గోదావరి సజీవం అవుతున్నది. ఎస్సార్ సీ దిగువన 37 కిలోమీటర్ల సదర్ మాట్, దాని దిగువన 143.5 కి.మీ వద్ద ఎల్లంపల్లి, 29.49 కి.మీ వద్ద పార్వతి బరాజ్, 31.74 కి.మీ వద్ద సరస్వతి, 45.87 కి.మీ వద్ద లక్ష్మీ బరాజ్, 46.37 కి.మీ వద్ద సమత్వ బరాజ్ ను నిర్మించారు.

ఒక బరాజ్ వద్ద నిల్వ చేసిన నీరు మరో బరాజ్ ను తాకే విధంగా నిర్మించడం విశేషం. నదీ తీరంలో పలే నీరు నిలిచేలా డిజైన్ చేయడం మరో విశేషం. ఫలితంగా శ్రీరాంసాగర్ నుంచి సీతమ్మసాగర్ వరకు గోదావరి నది మొత్తం తీరం పరిధిలోనే నిల్వం సజీవంగా మారుతున్నది. సీతమ్మసాగర్ దిగువన, అన్ని నిర్మాణాలు పూర్తికాగా, 2.74 కి.మీ.ల నది సజీవంగా మారింది. సీతమ్మసాగర్ కూడా పూర్తయితే మరో 115 కి.మీ.ల మేర జలశోధన రానున్నది. తెలంగాణలో ప్రవహిస్తున్న మొత్తం పొడవులో 62.11% సజీవంగా నిలుచున్నది. అది గాక మొత్తంగా గోదావరిలోనే 171.19 టీఎంసీల నీటిని నిల్వ చేసుకునే అవకాశం ఉన్నది.

సజీవంగా గోదావరి

- హైద్రాలజికల్ సైటిల్ ప్రకారం.. నీరు అవిచ్ఛి తిరిగి వర్షంగా కురుస్తుంది. వర్షపాతం సమృద్ధిగా ఉండాలంటే అందుకు ప్రధానంగా కావాలింది నీరే. ఎంత మేరకు నీటి నిల్వ సామర్థ్యం ఉంటే ఆ మేరకు వర్షపాతం ఉంటుంది. నదీగర్భ జలాశయాలో వర్షపాతం పెరుగుతుంది.
- సుదీర్ఘకాలం పాటు నీరు ప్రవహించకుంటే నదీ తీరాలు కురించి చుకుపోయి, వరద వస్తే కోతకు గురవుతాయి. అలా కాకుండా ఉండాలంటే నదిలో నిరంతరం ఎంతో కొంత నీరు ప్రవహిస్తుండాలి. అందుకు ప్రభుత్వం నిర్మించిన నదీగర్భ జలాశయాలు ఎంతో దోహదం చేస్తాయి. నదీ తీరం కురించుకుపోకుండా, వరద వచ్చినా తీరం కోతకు గురి కాకుండా కాపాడుతాయి.
- గోదావరి తీరం వెంట ఇరువైపులా అటవీ పరచుకుని ఉన్నది. ప్రస్తుతం జలాలు కూడా నిల్వ ఉండడం వల్ల ఆ ప్రాంతం మొత్తంగా ఎకో టూరిజం స్టాల్ గా మారుతున్నది. తద్వారా పర్యాటకరంగా విస్తరిస్తున్నది.
- భూగర్భ జలాల పెరుగుదలకు ఎంతో దోహదపడతాయి. నిల్వ చేసుకున్న సుమారు 200 టీఎంసీలను వినియోగించుకోవచ్చు. గోదావరి నది పొడవునా, చుట్టూ 100 కి.మీ.ల మేర భూగర్భ జలాలు పెరుగుతాయి. తద్వారా అదనంగా మరో 50 టీఎంసీలను కూడా వినియోగించుకునే అవకాశం ఏర్పడుతుంది. తాగు నీటి, పారిశ్రామిక నీటి అవసరాలకు కూడా కొరత ఉండదు.
- ప్రస్తుతం సమత్వసాగర్, సీతమ్మసాగర్ వద్ద హైడల్ ప్రాజెక్టులను ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన సంగతి తెలిసిందే. ఇవి పూర్తయితే కేవలం వానలు కురిసినప్పుడు, వరదలు వచ్చినప్పుడు మాత్రమే కాకుండా నిరంతరంగా జలవిద్యుత్ ఉత్పత్తి అవకాశముంటుంది. తక్కువ ఖర్చుతో విద్యుత్ అందుబాటులోకి వస్తుంది.
- మంచినీటి మత్స్య పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెందుతున్నది.
- భవిష్యత్లో లాకింగ్ సిస్టమ్ ను ఏర్పాటు చేసుకున్నట్లయితే గోదావరిలో దాదాపు 400 కి.మీ.ల మేర జల రవాణాకు కూడా అవకాశముంటుంది. అతితక్కువ ఖర్చుతో, తక్కువ సమయంలో సరుకులను తరలించే అవకాశముంటుంది.

హమారా హైదరాబాద్..

పెట్టుబడులకు కేరాఫ్ ఓఆర్ఆర్

టెటర్ లంబు రోడ్డు (ఓఆర్ఆర్) లభ్యమై కేరాఫ్ గా మారింది. కోటినిలీ మిం ఓఆర్ఆర్ చుట్టూ లభ్యమై జరుగుతున్నది. భారీ ప్రాజెక్టులు, ఆకాహార్యాలు, లంకాధారీ కంపెనీలతో ఓఆర్ఆర్ చుట్టూ పక్కల ప్రాంతాల యాభివృద్ధి మారిపోయాయి. 10-59 లంకాధారీ వరకు అక్కయం ఆకాహార్యాలును నిర్మిస్తున్నాయి. ఇంటర్వేంజీ సుంబి కోర్ సిటీ, జిల్లా కేంద్రాలు, ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి రాకపోకలకు అక్కయం సులభంగా సాగించేలా ప్రభుత్వం రోడ్ల నిర్మాణం చేపడుతుంటుంది. ఆ ప్రాంతాలు వేగంగా లభ్యమై చెందుతున్నాయి.

గ్రోటర్ హైదరాబాద్ చుట్టూ ఉన్న టెటర్ రింగ్ రోడ్డు కేంద్రంగా నగరాభివృద్ధి పరుగులు పెడుతున్నది. మణిహారంలా మారిన 158 కిలోమీటర్ల ఓఆర్ఆర్ చుట్టూ భూములు అందుబాటులో ఉండటంతో ప్రైవేటు కంపెనీలు భారీ ప్రాజెక్టులు చేపడుతున్నాయి. తొమ్మిదిండ్లలో ప్రభుత్వం ఓఆర్ఆర్ నుంచి కోర్ సిటీకి రోడ్లను అనుసంధానం చేసింది. పడమర దిక్కున ఉన్న ఐటీ కారిడార్ తో పాటు నలు దిక్కులా కొత్త ప్రాజెక్టులు వచ్చేలా చర్యలు తీసుకున్నది. దీంతో నివాస, వ్యాపార సముదాయాలతో పాటు ఫార్మా, లైసెన్సెస్, డిఫెన్స్, ఏరోస్పేస్, వైద్య పరికరాలు, ఎలక్ట్రానిక్స్, ఎలక్ట్రిక్ వాహన రంగాలకు చెందిన పరిశ్రమలు టెటర్ చుట్టూ భారీగా ఏర్పాటు చేస్తున్నాయి. వేగంగా విస్తరిస్తున్న నగరం, అభివృద్ధి, భవిష్యత్తు అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఓఆర్ఆర్ చుట్టూ మరో మూడురోడ్లు (నార్తాంగి, కోకాపేట, మల్లంపేట) ప్రభుత్వం చేపడుతుంది. ప్రభుత్వ చర్యలతో మణిహారం, తుక్కుగూడ, కొంగరకలాన్ ప్రాంతాల్లో ఫ్యాట్ సిటీ, ఈ-సిటీ వంటివి రాగా, మువచ్చ సమీపంలో దేశంలోనే అతి పెద్దదైన ఫార్మా సిటీ నిర్మాణం జరుగుతున్నది.

... శేఖర్